

hold, og jeg havde den Mening, at det vilde være praktisk, at man fik samlet paa Forhaand alle de mulige Spørgsmaal, som Gennemførelsen af en saa stor Lov kunde afstedkomme, at man overvejede dem inde i Ministeriet og gav en samlet Vejledning, der saa vidt muligt kunde hindre, at man fik alle disse krydsende Spørgsmaal fra de kommunale Raad til Ministeriet. Det, tror jeg, var en praktisk Tanke, og under Hensyn dertil blev hele dette Arbejde forberedt. Det var i nøje Overensstemmelse med de Forudsætninger, der vare til Stede, da Loven blev udstedt, at denne Vejledning fik en saa omfattende Karakter, som den havde, og i Modsetning til det ærede Medlem vil jeg hævde, hvad jeg har faaet talrige Udtalelser om fra Kommuner rundt omkring i Landet, at det er blevet hilst med Tilfredshed, at man har faaet en saadan stor, samlet Vejledning, fremfor at det kunde gaa, som det meget ofte gaar ved saa store Loves Gennemførelse, at det ene Sogneraad spørger om en Ting, det andet om en anden, og de kende ikke hverandres Spørgsmaal og de Besvarelser, de enkelte Sogneraad faa. At der saa er indløbet en eller anden Uklarhed, der straks er bleven rettet af Ministeriet, er det ganske meningsløst at gøre Ophævelser over.

Borgbjerg: Jeg tillod mig forleden Dag at gøre en kort Bemærkning over det, jeg kaldte det ærede Medlem fra Assens' (Berntsen) ironiske Smil. I den Anledning svarede det ærede Medlem, at han vilde lade mine Uartigheder ligge, og han mindede mig om, at den, der har Ret, behøver ikke at være grov. Jeg vil gerne bede det ærede Medlem, hvis han ellers tager Ordet mere under denne Debat, at paavise, hvor der har været Uartigheder eller Grovheder i det, jeg har sagt. Jeg var mig ikke bevidst, at der havde været noget saadant i mine Udtalelser, derfor protesterede jeg, og jeg ser af det stenografiske Referat, at der ikke var Gnist af Grovhed i min korte Bemærkning.

I øvrigt har jeg nogle andre Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem fra Assens. Han talte med en vis Ringeagt om Tjenestefolk og løse Arbejdere. Det ærede Medlem sagde, at det var naturligvis min og Socialdemokratiets Mening, at Tjenestefolk og løse Arbejdere skulde have Flertallet af Pladserne i de kommunale Raad. Derom har jeg ikke talt med et Ord. Det kunde ikke falde os ind at forlange det, naar vi ikke ere Flertal i Be-

folkningen. Men, hvad vi have forlangt, er, at hvad enten der er Tale om Tjenestefolk eller Husbønder, enten løse eller faste Arbejdere, skulde de have den Indflydelse, der tilkommer dem efter deres Tal. Det er, hvad vi have forlangt, og endvidere have vi hævdet, at de ærede Medlemmer, der gennemførte Valgretsforliget i Fjor, nok vidste, hvad de gjorde, naar de skar disse Tjenestefolk og løse Arbejdere fra. De gav Tjenestefolkene Valgret paa Papiret, men ved to Aars Opholdsbestemmelsen berøvede de dem i Virkeligheden Valgretten. De skar mange Steder netop akkurat saa mange fra, at man kunde berøve Demokratiet det Flertal i Kommunalbestyrelsen, som Demokratiet naturligt havde Ret til. Det var den udemokratiske Handling, som det ærede Flertal begik i Fjor.

Da det ærede Medlem fra Assens talte om løse Arbejdere, kom jeg til at tænke paa, at da jeg forleden var i Teatret og saa Wagners „Siegfried“, saa jeg en Dværg, der hedder Mime, saadan en Svartalf, en rigtig daarlig Person. Han kan heller ikke lide de løse Folk. Løse Folk lader jeg gaa, siger han. Denne Mime, denne Svartalf, beherskes af to Følelser: Magtgriskhed, derfor vil han have fat paa Ringen, og Frygt, Rædsel. Disse Folk, der ere saa bange for de løse Folk, de løse Arbejdere, beherskes aabenbart af en Frygt, der ikke er Demokratiet værdig, Frygt for vore Medmennesker, enten de nu ere i faste eller løse Stillinger. Et Menneske er nu et Menneske, og en Arbejder kan ikke gøre ved, at han har løst Arbejde, han maa søge derhen, hvor Arbejdet bydes ham. Det kan han ikke gøre ved, snarere skulde man beklage ham, at han ikke har fast Grund under Fødderne. Men ikke alle ere saa lykkelige, at de ere fødte med Jord eller anden Ejendom. Der laa for mig i det ærede Medlems Udtalelser en rigtig udemokratisk Følelse, en rigtig Frygt for, at Demokratiet skulde faa for megen Magt.

Det ærede Medlem fra Assens er nu alligevel ikke saa bange for løse Folk, for Folk, der flytte fra deres Hjem og maaske blive længe borte, blot de ere besiddende. Hvis en Rigmand flytter hjemmefra, maaske et halvt Aar, og rejser til Udlandet, bruger sine Penge der, interesserer sig f. Eks. for Spil nede i Monte Carlo eller for Væddeløb i Boulogneskoven eller for den Slags Ting og ikke nærer Gnist af Interesse for sin egen Kommune, taber han ikke sin Valgret. Blot han er født med tilstrække-